

CERCANT EL DESIG COMPARTIT D'ENSENYAR AMB SENTIT

ÍNDEX

01. Cercant el desig compartit d'ensenyar amb sentit.	Pàg. 03
02. Què és allò urgent que ens impedeix veure allò important? Diagnosi de centre.	Pàg. 04
03. Els inicis.	Pàg. 05
04. Les propostes diversificades, entrada al matí.	Pàg. 07
05. Materials i recursos necessaris.	Pàg. 08
06. Com fem que el canvi sigui sostenible i assumible en el temps.	Pàg. 09
07. L'atenció a la diversitat i altres focus de canvi a l'escola.	Pàg. 09
08. Projecció externa de l'escola.	Pàg. 10
09. L'escola és una comunitat.	Pàg. 11
10. La gestió dels conflictes.	Pàg. 11
11. Continuem teixint escola i comunitat. Processos de continuïtat.	Pàg. 12

01.CERCANT EL DESIG COMPARTIT D'ENSENYAR AMB SENTIT

“Eduquem per fer de la persona un ésser més lliure, més capaç, més autònom, més solidari i més feliç”

Miquel Soler

Una memòria que fem per compartir l'experiència i la vivència d'un canvi educatiu des de la mirada d'un nou equip directiu, que parteix d'una passió per millorar l'ensenyament i la necessitat de transformar amb sentit una escola.

Passant d'allò tradicional per anar fent camí a la visió del nou currículum.

Des d'una visió compartida, reflexionada i pensada en comunitat, deixant un temps per dialogar amb aquests nous enfocaments educatius i fent passos des de la percepció conjunta amb un lideratge distribuït i on la veu de cadascú quedés representada i escoltada.

Un canvi per tant amb un ritme constant, però donant temps a fer un canvi real.

02. QUÈ ÉS ALLÒ URGENT QUE ENS IMPEDEIX VEURE ALLÒ IMPORTANT? DIAGNOSI DE CENTRE.

El curs 2021-2022 agafem la direcció de l'escola Diputació, per a nosaltres va ser un repte important, ja que agafem un centre amb dos elements que inquieten i neguitegen bastant a tota la comunitat educativa, sobre la reflexió de què havia passat en uns anys perquè una escola preuada pel barri i el seu entorn ho deixes de ser, tenint en compte que els resultats educatius eren bons i les metodologies emprades a les aules eren semblants a la resta d'escoles del voltant.

Aquesta situació fa que durant nou cursos escolars la matrícula a l3 baixi molt, fent que no s'omplin les aules i tinguem famílies que no havien demanat aquesta escola, amb la dificultat que sovint generava a les mestres a l'inici de curs. Situació que a la vegada quedava revertida, ja que aquestes famílies a final de curs en les diferents enquestes passades, estaven molt contentes de l'escola i de fet, cap d'elles la deixa. Amb la qual cosa ens donava una evidència que la forma de treballar a les aules com aquestes metodologies

estaven ben enfocades i l'alumnat aprenia. Llavors el nostre enfocament d'anàlisi era com revertir aquesta mirada o rumor oral que corria pel nostre enton, crear una narrativa real de l'escola i evidenciar aquesta transformació que s'estava fent.

Les persones que vam iniciar aquest camí entrem amb la il·lusió, les ganes i l'energia per revertir aquesta mirada i començar a definir els eixos bàsics del nou projecte educatiu ben estructurats, com de la necessitat a la vegada, de crear uns ponts de comunicació essencials amb les famílies de confiança i de visió conjunta. Un projecte amb un eix central que són les persones, amb una estructura inicial on volem crear una comunitat educativa basada en la confiança, pensar en l'escola com un lloc de reptes i passions, espais on s'aprenqui amb diferents agrupacions, on hi hagi l'art present, la ciència, amb un aprenentatge per projectes o situacions d'aprenentatge globalitzats entre d'altres (STEAM).

Com a claustre, les nostres prioritats són estar al dia de les noves formes d'ensenyar, de les noves metodologies amb aportacions vives de la recerca, la neurociència i la reflexió pedagògica del nostre equip, amb la finalitat de millorar i d'innovar. Per això ens ha calgut sempre pensar en una formació constant i adient que ens ha anat acompanyant en fer l'estructura de centre.

- 21-22 tercer curs ILEC (estructura de la llengua) i taller ULAE (Usos lingüístics). Curs actual de creació del nou projecte lingüístic basat en aquesta nova realitat.
- 21- 24 Projecte PACTE (estructura i conceptualització pedagògica de centre). Creació d'una estructura metodològica (marc conceptual nou i organitzatiu). Creant la línia d'escola amb tota la comunitat educativa dins del procés participatiu.
- 22-24 formació de projectes globalitzats (per crear el treball amb sentits globalitzats, significatius, arrelat amb el seu entorn).
- 22 projecte Erasmus+ estructura llengua anglesa (la internacionalització de l'escola) i formació STEAM.
- Fic Digital (Programa digital de centre). La creació de tota una estructura d'aprenentatge digitals amb els límits de l'escola.

03. ELS INICIS

“Un pensament: hem de donar als nostres alumnes l'oportunitat de crear móns possibles”.

Angélica Sátiro.

El canvi educatiu va voler dir sobretot fer una parada i dialogar molt entre nosaltres, cercant espais per fer reflexió pedagògica, però també va caldre estructurar tot el procés. Per tant, ara es mostra una consecució d'accions que es van planificar.

- El treball amb el claustre on es treballen els set principis de l'aprenentatge i com cada principi l'enteniem des del punt de vista de l'alumne i des de l'aula i es fa un recull amb totes les reflexions i aportacions del claustre.
- Recull i revisió de tota la documentació del centre des del 2015 (organitzant-la en carpetes en el drive i fer una memòria en graelles de tots els canvis) històric de l'escola.
- Radiografia del claustre com estava configurat i totes les seves individualitats. Projecte cuidem-nos, entendre i viure els docents com el motor diària a les aules, l'engranatge que fa possible traslladar allò reflexionat a la pràctica diària.
- Funcions i lideratge per part de l'equip directiu.
- Compartir en cada curs escolar els objectius de transformació educativa, els motius i el sentit d'aquest. objectius nascuts des de l'espai amb els coordinadors/es i els espais de cicles pedagògics).
- Plantejament de com aprèn i com volem que aprengui el nostre alumnat.
- Recull de dubtes i neguits per part del professorat per sortir de la seva pròpia zona de confort. (espais de diàleg, conversa, de trobada, de reflexió conjunta...).
- Reconèixer els punts forts de l'escola i entendre cap a on va el canvi i el que implica per a cada un dels docents que hi ha a l'escola.
- Intercanvi d'experiències que passen a l'escola i observació entre mestres (amb graelles d'aquelles evidències d'aprenentatge per tal de veure de quina manera podem avançar des de la reflexió, el sentit i el compartir).
- Organització d'aules i espais d'aquestes. Reformulació del perquè dels espais i de com aquests s'han d'adaptar a les noves metodologies d'aprenentatge (aprofitant passadissos, terrasses, treure mobles de les aules, espais similars i comuns per treballar o que activin a fer determinats sabers, espais de lectura, de la rotllana, espais de descans, espais per activar...).
- Les relacions socials i vincles amb famílies, mestres i alumnat. Projecte cuidem-nos. Revertir la mirada per veure'ns d'una altra manera basada en treball conjunt i des de la confiança mútua.
- La motivació de l'alumnat per captar l'atenció per aprendre, la realitat de fora ha d'entrar dins de les aules. I cal entendre des de quin lloc l'alumnat mira el seu entorn i entén la realitat.

Per començar calia també fer una pluja d'idees sobre el què volíem que passés a les aules, i en aquest pensar vam somiar i executar una escola on a poc a poc els nostres infants s'apropin al treball per ambients, als espais d'aprenentatge, als projectes de treball amb una perspectiva oberta a la complexitat d'allò que volem ensenyar, a partir d'un aprenentatge significatiu, vivencial i funcional, on el saber és concebut de manera integral i relacionat amb les diferents àrees del coneixement, i al mateix temps puguin suposar una millora al nostre barri. I on a més a més l'aula és un espai d'acollida de les diferents identitats, de diàleg i conversa, d'un aprenentatge compartit basat en el compromís i la implicació de tothom.

El voler tenir una l'escola des d'aquesta mirada ens va caldre primer fer una conceptualització del que entenem per ambients, projectes, espais, tallers... creant unes graelles on tota aquesta informació es va registrar per tal que tot el claustre i després famílies, entenguessin el mateix davant d'un concepte, per exemple "ambients".

Aquesta conceptualització es va fer amb trobades als cicles on l'equip directiu acompanyava primer per entendre com es treballava al cicle per després posar nom a aquesta forma d'ensenyar, percebent a vegades que entre allò que dèiem que fèiem al que realment estem fent hi havia un decalaix. Amb aquestes reflexions vam entendre com estem treballant i ens vam preguntar "Cap a on volem anar? i què volem que passi dins de les aules?", i d'aquest cap a on volem anar, vam anar anotant quins processos ja estem fent, quins encara hem de posar en marxa, i quins processos volem que passin però encara estem molt allunyats. Entreveient els elements que calia anar posant en marxa per arribar als eixos claus.

Com a exemple, quan vam intentar endreçar allò que passava dins de l'Educació infantil vam descriure cada moment a l'aula.

04. LES PROPOSTES DIVERSIFICADES, L'ENTRADA AL MATÍ:

Què entenem quan diem propostes diversificades?

Crear diferents espais amb determinats materials pensats i proposats amb un objectiu concret que permet que l'infant aprengui a través de la seva interacció amb aquest.

Per què treballem així?

Perquè l'infant participi activament en la construcció del seu propi aprenentatge tot sent el protagonista. En totes elles hi haurà una part de manipulació, experimentació, fer-se preguntes amb els materials de forma autònoma.

Com treballem? Què passa dins de les aules?

Es realitzen durant els matins tot creant una entrada relaxada. L'infant tria lliurement a la proposta que vol anar fent el repte que se li proposi, manipulant, experimentant...

05. MATERIALS I RECURSOS NECESSARIS

Com avaluem les propostes?

Amb graelles d'avaluació segons si la proposta és d'observar, és de llengua, és de matemàtiques o sobre l'entorn i segons el saber que es vol avaluar en aquell moment.

Un cop hem conceptualitzat cada una de les metodologies que es donen a l'escola es generen les pautes de treball on està l'estructura principal on expliquin aquells elements essencials de cada estructura, exemplificació, context activitat, adequació curricular, relació amb el perfil de sortida de l'alumnat, repte de cada proposta i com ha de ser aquest, com fem les propostes funcionals, significatives, amb sentit, en connexió amb la globalitat dels sabers, les preguntes claus i els aprenentatges bàsics i com avaluem. generant la programació de les aules.

Ens agradaria destacar també, que aquesta memòria es basa en dos cursos on estàvem supeditats per l'organització a partir d'una pandèmia COVID 19, amb la qual cosa la majoria de mostres i evidències del canvi s'ha realitzat en aquests dos últims cursos.

Per tant el curs 22-23 és el primer en el que l'estructura metodològica ja no està condicionada pel covid-19 fent l'estructura de forma normalitzada amb una primera avaluació.

Unificant algunes estructures en quant al seu sentit i a la seva forma de treballar, com generant una documentació de centre.

Sempre amb una reflexió metodològica davant de cada procés i a l'inici de cada curs escolar (processos d'escola en camí, per fer, que encara no fem o aquells que ja tenim assolits). Definir les prioritats a nivell organitzatiu i metodològic, concreció dels canvis més urgents amb els quals hem d'incidir.

Anar percebent les necessitats del centre i anar enfocant el tipus de lideratge pedagògic que cal fer i cercar els moments perquè aquesta reflexió es pugui fer.

06. COM FEM QUE EL CANVI SIGUI SOSTENIBLE I ASSUMIBLE EN EL TEMPS?

Un dels elements que ens preocupa quan es comença canviant certes estructures i pràctiques a l'escola i per tant a les aules, és que depenguin més de les persones que estan treballant i que aquesta pedagogia no estigui narrada i escrita o pensada com a línia d'escola (organigrames, mapes de trajectòries, pautes de treball, sentit i història del canvi), per tant paral·lelament a tota l'estructura calia trobar l'espai per recollir en format documents tot el canvi.

També calia reflexionar sobre la incertesa en la continuïtat de les pautes establertes amb les constants variabilitats i canvis de lleis educatives, com tenir pautes i criteris avaluatius per ser conscients de l'evolució dels nostres infants, també realitzant un canvi en la nostra mirada cap a l'avaluació i

en les eines a emprar.

A més a més, també se'ns va plantejar la possibilitat d'avaluar les nostres pràctiques i estratègies docents a les aules, analitzant les actuacions metodològiques que anem treballant en aquestes. Això va voler dir fer observacions entre docents per veure com actuàvem nosaltres i com estaven aprenent els infants davant d'aquestes noves accions.

Espais de claustre per compartir actuacions pedagògiques de cada cicle.

Documentació de tot el procés de canvi (diari d'aprenentatge de cada curs amb les reflexions següents: temes tractats, acords, impressions de l'equip i avenç cap a la transformació educativa).

07. L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I ALTRES FOCUS DE CANVI A L'ESCOLA

Ens va caler generar tota una documentació de l'atenció a la diversitat organitzada a partir de materials estandaritzats per a qualsevol alumne més els específics de cada alumne amb tot el seu registre individualitzat i personal.

Formació interna del claustre sobre la DUA amb exemples pràctics i concrets de cada aula. Intentant com des de la teoria anem a la pràctica.

Creació de les pautes competencials estructurals (amb diferents tipologies d'activitats, més la línia comuna que han de tenir totes les pautes i a més a més les estratègies de documentació).

Adaptació de materials diferents en funció de la línia d'escola i les necessitats dels grups aules (temàtiques concretes).

Transformació dels espais de l'escola tant dels passadissos com de les aules (fent-nos la pregunta quin sentit tenen els espais així i per què els volem d'aquestes maneres, què passarà de diferent amb aquestes noves estructures?). I a la vegada com aquests possibiliten la interacció i aprenentatge de tot l'alumnat.

Trobades intercicles i de nivell per unificar els criteris.

08. PROJECCIÓ EXTERNA DE L'ESCOLA

Estem en procés de creació de la nova pàgina web amb tot el que volem mostrar de l'escola i de quina manera. Tenir molta cura d'allò que volem mostrar. Què volem ensenyar de nosaltres als altres?.

- Portes obertes internes per mostrar el treball i la manera de treballar que tenim a l'aula.
- Intensificar les col·laboracions per a fer més projectes externs. Sempre sobre la premissa que volem potenciar als nostres alumnes en aquestes trobades pedagògiques.
- Millorar la comunicació família-escola: informació transparent, comissions mixtes de treball, activitats amb famílies, actualització de la pàgina web...
- Elaborar un protocol nou per l'alumnat, famílies i mestres nous i noves.
- Participació de l'alumnat, creació d'espais a l'escola on aquest comença a tenir veu, on participa en quines activitats, en quina moments es prenen decisions, creació de la figura dels delegats i delegades d'aula i el seu procés participatiu.
- Procés per entendre la radiografia d'aula (prove internes i externes) treball per cicles exhaustiu dels indicadors d'avaluació de cada cicle que ajudaran a veure l'evolució de cada infant.
- Actualització dels documents d'escola (registre i calendarització per modificar-los).

Per entendre el que vol dir un aprenentatge complex, globalitzat, significatiu, transferible, perdurable, integral, holístic... es van generar unes pautes de treball o exemples claus per part del claustre on explicàvem què és allò essencial que ha de passar en una aula quan treballem per projectes, ambients, tallers per tal que sigui competencial. Afegint de quina forma hem d'avaluar amb l'alumnat per tal que aquest sigui més conscient del seu propi procés d'aprenentatge.

Amb tota la informació generada hem creat una estructura en centre (que no estava feta) per compartir la informació però també per crear estructures escrites del procés fet.

Una formació integral que faci brollar la personalitat de cada alumne basada en una educació rica i variada, humanística, científica, digital... per formar persones crítiques on puguin analitzar i contrastar diferents informacions, donant valor a l'esforç, el rigor i la constància. Entenent que aquesta nova forma de veure el món es pot dur a terme per les noves metodologies obertes i globalitzades.

09. L'ESCOLA ÉS UNA COMUNITAT: UN CONGLOMERAT DE VEUS I MIRADES DIFERENTS.

Un signe d'identitat que vam voler potenciar a l'escola és la participació de les famílies i l'equip docent, participant en accions i/o projectes que ajudin a transformar el barri, fent xarxa, amb la necessitat constant de crear i renovar els vincles. Ja que tots estem implicats i som models pels nostres infants, amb una gestió de tots i amb coresponsabilitat.

Per a la participació amb les famílies es van crear les comissions mixtes de treball amb mestres i famílies (comissió comunicació, festes, salut i medi ambient, d'espais i menjador), creació de processos participatius a l'escola com la creació del nou PEC, votacions del nou logo de l'escola, el projecte transformem els patis, dissabtes amb famílies (creació del jardí vertical de l'escola, renovació del pati, renovació entrada de l'escola) tall de carrer de la revolta escolar compartits, participació de les festes escolars, portes obertes internes a l'escola on compartir un matí, reunions de delegades d'aula... amb tots aquests projectes hem intentat fer que l'escola sigui un espai de vida compartida.

La inclusió és una opció pedagògica que l'entendem com a fonamental, escoltant la veu dels nostres alumnes, tenint en compte les seves biografies personals, les diferents identitats amb els diferents estils d'aprenentatge, construint històries i viatges compartits. On el diàleg ens apropa a conèixer-nos i a entendre el món subjectiu i propi de cadascú, a la complexitat de la vida i dels seus camins, i on cadascú s'ha de fer el seu propi.

Fent projectes socials de relació amb el barri i el seu entorn, crítics amb aquest per millorar el lloc on vivim i volem viure.

Diversitat per donar valor a totes les persones, per millorar la qualitat de vida de tothom, a nivell personal, emocional, social o funcional, entenent-la com un ensenyament de vida i per a la vida de tots i per a tots. Per copsar com la diferència pot modificar de forma constructiva els processos de relació i d'aprenentatge del nen i de la nena.

10. LA GESTIÓ DELS CONFLICTES

Promovem aprendre per aprendre donant importància al treball cooperatiu, a la relació, a la capacitat de comunicar i on totes les veus són escoltades.

Una pregunta que sempre ens fem com a equip i com a docents és: com hem d'actuar en el moment de gestionar un conflicte? Sobretot creiem en la necessitat que tenen els infants com els adults per arribar a acords, on ens entenguem i ens aturem a pensar en el que tot això significa. El conflicte el percebem com quelcom inherent a les relacions humanes, i a la mateixa tensió entre el con-viure i l'aprendre. Quan l'abordem des del sentit de l'oportunitat parlem d'activar estratègies molt valuoses per con-viure des de la maduresa, el compromís i la responsabilitat. Una resolució de conflictes ens ha de permetre aflorar noves maneres d'encarar i gestionar les relacions amb els altres i aprofun-

dir en el nostre coneixement.

Volem una escola amb espais plens de reptes, preguntes, preocupacions compartides, interessos i passions. Per arribar a una construcció compartida del coneixement del món, d'un mateix, a partir del diàleg i l'ús de les eines que ha creat la societat per ajudar-los a assolir els diferents propòsits.

Valorem paraules com passió, desig, indagació i motivació. On es generin espais on el dubte, l'esperit crític, la iniciativa, la capacitat de prendre decisions siguin uns valors fonamentals.

Treballem per a transformar les dificultats en possibilitats, per garantir una igualtat d'oportunitats, amb la responsabilitat comuna de transformar el nostre entorn i la construcció del món.

Darrera de tot l'equip i companys de vida, hi ha hi ha un conjunt de mestres que tenen la motivació i la il·lusió de fer l'escola un lloc millor, del que vam viure com a nens i nenes, dels llocs on hem ensenyat com a mestres, percebent aquelles esclatxes de la institució, o com a pares o mares, entenent que l'escola és un espai de tots i totes i un bé públic a defensar.

Som conscients que l'escola aquests dos cursos passats i l'actual ha trontollat, ens ha desmuntat per tornar-nos a muntar, ens ha fet reflexionar, repensar, construir per tirar endavant una situació complexa, única, que ens ha tocat en el més fons de tots nosaltres, i on d'alguna manera ens ha mogut com a mestres i crec que com a societat.

11. CONTINUEM TEIXINT ESCOLA I COMUNITAT. PROCESSOS DE CONTINUÏTAT.

Un cop quan està definida i estructurada aquesta línia d'escola (organització de funcionament) i de tenir clara la construcció metodològica (aquelles activitats eix que ajuden a posar en pràctica a les aules a partir de l'aprenentatge competencial i la relació amb tot el nou currículum i el motiu pel qual empen aquestes noves metodologies), es comença a fer la redacció dels nous documents de centre adaptant-los a tot el canvi.

En aquests moments estem fent la redacció del nou projecte educatiu de centre dins d'un procés comunitari i participatiu, on s'ha fet participar a tot l'alumnat, l'equip docent, les famílies i el monitoratge de l'escola. Qualsevol procés d'aquest tipus queda documentat per la comissió d'innovació i canvi de l'escola, per tal que el resultat final sigui el diàleg i la triangulació de tots els focus d'anàlisi.

També s'està fent un compilació i recull de tots els espais que s'han modificat per anar copsant com s'han anat convertint en espais d'aprenentatge amb sentit.

En aquest curs escolar, a més de continuar amb tot el procés metodològic de canvi i amb els processos de plasmació del recorregut, la realitat que més ens preocupa és la de l'espai migdia (menjador i temps amb els monitors) perquè és un espai en el que sorgeixen més conflictes, amb la qual cosa també hem començat a elaborar un projecte co-creatiu per detectar quines dificultats hi ha més i cercar les solucions.

En definitiva, podem dir que els canvis que cal dur a terme a les escoles mai s'acaben. Les escoles, al igual que la societat, mai deixem d'evolucionar i estem sotmesos a canvis als quals cal adaptar-se.

L'educació és una gran responsabilitat, tant per a mestres, equips directius, pares, administracions com per a la societat en el seu conjunt, ja que seran els alumnes del nostre present els que treballaran pel nostre futur.